

Rapportage Kerkpunt 2021

KerkPunt

kom verder in kerk-zijn

 info@kerkpunt.nl
 www.kerkpunt.nl

 Dokter Spanjaardweg 4b | 8025BT Zwolle
 038 – 42 704 80

Rapportage Kerkpunt 2021

Colofon

Copyright Kerkpunt
Dokter Spanjaardweg 4b | 8025 BT Zwolle
www.kerkpunt.nl
Maart 2022

INHOUD

1. Missie en opdracht.....	4
1.1. Missie.....	4
1.2. Opdracht vanuit GS/LV.....	4
2. Verslag van de werkzaamheden.....	5
2.1. Fusie en organisatie.....	5
2.2. Werkzaamheden en resultaten.....	5
2.3. Integratie en samenwerkingen.....	7
3. Organisatie en financiën.....	9
3.1. Bestuur.....	9
3.2. Personeel.....	9
3.3. Financiën.....	10
4. Conclusies.....	12
Bijlage 1: Besluiten en huidige status.....	13

1. MISSIE EN OPDRACHT

Op 1 januari 2021 fuseerden het Praktijkcentrum (PC), de Nederlands Gereformeerde Toerusting (NGT) en het Diaconaal Steunpunt (DS) tot het nieuwe toerustingscentrum voor kerken binnen de GKv en NGK. De naam van de nieuwe organisatie is Kerkpunt, met als belofte en uitnodiging: kom verder in kerk-zijn.

De inzet voor de fusie was de vraag hoe lokale kerken beter gediend kunnen worden met advies en begeleiding. De aanstaande hereniging van de GKv en NGK bracht dit proces in een stroomversnelling.

1.1. Missie

Met het samengaan van de toerustingsorganisaties in Kerkpunt willen we lokale kerken professioneel dienen met inspiratie, advisering en begeleiding.

De missie van Kerkpunt is: *het praktisch inspireren en ondersteunen van geloofsgemeenschappen zodat door hen heen het Koninkrijk van God zichtbaar wordt voor elkaar en in de samenleving.* Deze missie kan op enthousiasme rekenen binnen Kerkpunt en daarbuiten. Inspireren en ondersteunen is wat Kerkpunt doet. Dat doet Kerkpunt met en voor lokale kerken. Gericht op die kerken en met en door die kerken heen gericht om voorproefjes te zijn van het Koninkrijk van God.

Wij hebben een team van adviseurs met kennis en ervaring uit verschillende vakgebieden, die samen kerken van dienst zijn. Op basis van een heldere visie en beleid positioneren wij Kerkpunt als de professionele toerustingsorganisatie voor de werkers binnen de GKv en NGK-kerken en haar leden. Onze belofte 'kom verder in kerk-zijn', is toekomstgericht en uitnodigend.

1.2. Opdracht vanuit GS/LV

De opdracht van de GS/LV 2020 was met name gericht op het fuseren van PC, NGT en het DS. Daarbij werd gevraagd om te komen tot een goede integratie van die drie organisaties en opheffing van de oude organisaties. Daarnaast was de vraag om een begroting en een beleidsplan aan te leveren. Deze laatste twee zijn – net als de besluiten van GS/LV – als bijlage opgenomen.

2. VERSLAG VAN DE WERKZAAMHEDEN

2.1. Fusie en organisatie

Dankzij het vele en goed voorbereidende werk van de besturen en de inzet van de medewerkers, kon de fusie snel tot stand komen. Per 1 januari 2021 vormen het Diaconaal Steunpunt, de NGT en het PC één organisatie. De voorlopige naam was Toerustingscentrum. Deze fusieorganisatie is als gezamenlijk zelfstandig onderdeel van GKv en NKG vastgelegd bij de notaris (opvolging besluiten 1 en 3). Ook de 'oude' organisaties zijn opgeheven en alle 'eigendommen, rechten en plichten' zijn overgegaan naar Kerkpunt (besluiten 5 en 6). In september 2021 zijn de drie organisaties gehuisvest aan de Dokter Spanjaardweg 4 in Zwolle (voorheen locatie Diaconaal Steunpunt) waar Kerkpunt kantoorruimten deelt met Stichting KerkenWerk (SKW), Verre Naasten, Lumen en LPB-Media. Omdat de fusie zo snel tot stand kwam – tot eind oktober 2020 was het idee in de loop van 2021 of 2022 - was er bij de GS/LV van november 2020 nog geen gelegenheid een naam, beleidsplan en begroting te presenteren. Daar is vanaf december 2020 aan gewerkt. Het Toerustingscentrum heet nu Kerkpunt en in april 2021 zijn de nieuwe naam en logo gelanceerd.

Het echte werk van Kerkpunt – het begeleiden, adviseren en inspireren van lokale gemeenten – stond centraal. Organisatorisch werd aan de achterkant gewerkt aan bijvoorbeeld de nieuwe naam, teamvorming, website, het aantrekken van nieuwe medewerkers en vooral aan hoe in de nieuwe organisatie lokale gemeenten beter gediend kunnen worden dan door de optelsom van de drie oude. De inzet is daarbij om nog meer focus te leggen op de lokale gemeente als voorproefje van het Koninkrijk van God. Daarbij werd ingezet om door meer samen te werken als collega's elkaar(s) werkwijze niet alleen beter te leren kennen, maar ook advies en begeleiding een kwaliteitsimpuls te geven.

2.2. Werkzaamheden en resultaten

2021 stond niet alleen in het teken van oprichting van Kerkpunt, maar meer nog in het teken van corona. Het kerkelijk leven had te leiden onder corona en voor Kerkpunt betekende dat minder begeleiding op gebied van visietrajecten en conflict omdat minder kerken aanklopten. Voor de zomer was er meer mogelijk en kwamen de langlopende trajecten wat op gang.

Qua werkwijze van Kerkpunt is er goeddeels continuering van de voorgangers. De inzet is primair gericht op de vragen van de lokale kerken. Daarnaast willen we inzetten op wat langere trajecten omdat de ervaring leert dat de impact daarvan groter is dan van eenmalig advies. Integral mission (het hele Evangelie, de hele mens en de hele gemeente) vormen daarbij het vertrekpunt.

Hieronder per werkveld een aantal belangrijke punten, zonder daarbij alles te noemen.

Kerk in/na corona

- Kerkpunt was betrokken bij het opstellen van de vertaling van de corona-adviezen van het CIO naar kerken.

- Er werd materiaal ontwikkeld voor 'thuisdiensten' en advies uitgebracht over hoe jongeren te blijven betrekken. Hier is veel gebruik van gemaakt.
- Met het hele team werd gewerkt aan een traject om kerken te helpen op starten na de zomer. Het gaat om het traject 'Jezus' liefde ontvangen en doorgeven'. Het gaat hier om materiaal en inspiratie voor negen maanden om met de hele gemeente (van jong tot oud, kerkenraad, diensten, kinderwerk, persoonlijk) daarmee bezig te zijn. Vijf gemeenten doen daaraan mee.
- Via artikelen en webinars is ingezet om kerken handvatten en inspiratie te bieden voor kerken in en na corona.

Diaconaat en missionair

- Publicatie van het tweede deel van het boekje 'Yes ik ben diaken' en tegelijkertijd ontwikkeling van een e-learning 'Yes ik ben diaken'.
- Publicatie 'Bidden en bijbellezen als diaken'.
- Begeleiding en training van twee kerken op gebied diaconaat.
- Ontwikkelen en lanceren van het 40-dagenproject (samen met Verre Naasten, Lumen en LPB-Media), met podcast en kerkenmateriaal.
- Het aanpassen en beschikbaar maken van een nieuwe evangelisatiecursus.
- Samen met Verre Naasten werken aan integratie van Evangelisatie & Recreatie in Verre Naasten waarbij Kerkpunt E&R inhoudelijk adviseert en gaat zorgdragen voor toerusting lokale gemeenten.
- Met het Missieloket (Verre Naasten, Deputaten Ondersteuning, Kerkpunt) ontwikkelen van filmpjes met gespreksvragen rond Pinksteren.

Jeugd en geloofsopvoeding

- Er is veel contact gezocht met jeugdleiders in coronatijd. Velen hadden het moeilijk en kampten met gebrek aan inspiratie.
- Inspiratiewebinar voor mensen actief in jeugdwerk (bijna 200 deelnemers, mensen uit tal van kerkgenootschappen).
- Bij meer dan 30 kerken langs geweest (deels online) voor inspiratie, meedenken en adviseren over jeugdwerk- en materiaal. Deels eenmalig, deels langere trajecten.
- Vijfdelige cursus 'Jouw huis, Gods thuis' voor ouders van kinderen in basisschoolleeftijd (i.s.m. CGJO).
- Voorbereidingsmaterialen voor kerken die kinderen aan het avondmaal willen toelaten
- 'Cola, chips en praten over God' – cursus voor catecheten, i.s.m. Weetwatjegeloof, inclusief webinar, vlogs en het boek van Hans Meerveld.
- Drie nieuwe onderdelen voor 'Belong' (voor tienergroepen) op lereninderkerk.nl.
- Verder doorontwikkelen website lereninderkerk.nl.
- Verzorgen vak 'geloofsgroei' voor studenten theologie van de Viaa.
- Meer dan 20 artikelen over jeugdwerk en geloofsopvoeding in onder andere ND, RD, Onderweg en Dienst.

Leidinggeven

- Met zo'n tien kerkenraden is opgetrokken in langdurige of wat kortere trajecten (heisessies) rondom algemene visie op de toekomst van de kerk.
- In vijf gevallen trajecten rondom conflict in de kerk.
- In twee gevallen een traject rondom fusie.

- Vijf avonden/trainingen voor ambtsdragers.
- Publicatie boek Klaas Quist 'De wenkende leider' en het ontwikkelen van gespreksvragen hierbij.

Overig

- In totaal zo'n tien keer training en advies op gebied van kringen en pastoraat.
- Begeleiding heidagen GS/LV voor de nieuwe kerkorde.
- Publicatie 'Vreemde vreugde' – bijbelstudieboek over 1 Petrus geschreven ter gelegenheid van het 75-jarig bestaan van het steunpunt Bijbelstudie

In totaal hebben in 2021 zo'n 140 kerken contact gezocht met Kerkpunt.

2.3. Integratie en samenwerkingen

Een opdracht van GS/LV was om te bezien of er - naast fusie van PC, NGT en DS - verdere samenwerkingen mogelijk waren (Besluit 2). In 2021 is daar veel op ingezet.

In het algemeen is het zo dat (medewerkers van) Kerkpunt veel samenwerken met diverse organisaties om lokale gemeenten goed van dienst te kunnen zijn.

Steunpunt Liturgie

Begin 2021 was er een serie constructieve gesprekken met het Steunpunt Liturgie. Dit leidde er toe dat er een principe-afspraken kwam dat het steunpunt zou integreren in Kerkpunt. Al voor de zomer haakte Anje de Heer, de medewerker van steunpunt, aan bij teamoverleggen van Kerkpunt. Eind 2021 ondertekenden besturen van het steunpunt en Kerkpunt een overeenkomst waarin het steunpunt opgaat in Kerkpunt, met een aantal evaluatiemomenten in 2022.

DO/CSKMI/Missiefonds

Een vraag van de GS/LV was of Missiefonds (eerder Deputaten Ondersteuning en Commissie Steunbehoevende Kerken en Missionaire Initiatieven) en Kerkpunt niet konden samengaan. Hierover is ook een aantal gesprekken gevoerd. Een volledige integratie heeft niet de voorkeur van de verschillende partijen. Daarvoor is één belangrijke reden: Missiefonds stelt geld beschikbaar voor kleine kerken en missionaire initiatieven. Kerkpunt begeleidt soms een aantal van die projecten inhoudelijk. Het is niet zuiver om zware inhoudelijke begeleiding en financiële steun (afhankelijkheid) in één hand te houden. Missieloket en Kerkpunt werken wel met Verre Naasten goed samen in het Missieloket. Een gezamenlijk loket waar kerken met alle vragen terecht kunnen rond missionaire projecten.

Verre Naasten/Evangelisatie&Recreatie

Eind 2021 is een samenwerkingsovereenkomst getekend waarin E&R, Verre Naasten en Kerkpunt intensiever gaan samenwerken. Verre Naasten gaat E&R begeleiden op het gebied van organisatie en projectmanagement, Kerkpunt op het gebied van inhoudelijke ondersteuning van de plaatselijke teams en inspiratie en ondersteuning voor plaatselijke kerken.

Overig

- De bestaande samenwerking met SKW is verder opgepakt en aantal afspraken opnieuw gemaakt over welke organisatie wanneer in een proces van begeleiding van kerken betrokken is.
- Het 40-dagenproject is een samenwerkingsproject van Lumen, LPB-Media, Verre Naasten en Kerkpunt. Eind 2021 is daar ook het steunpunt Liturgie bij aangehaakt. Dat resulteert vanaf 2022 dat er niet twee aparte 40-dagenprojecten worden aangeboden vanuit GKv/NGK.
- Er is een aantal gesprekken geweest met PKN over toekomstige samenwerking op gebied van kennisdelen en intervisie van gemeentebegeleiders.
- Rondom Jeugdwerk werd en wordt veel samengewerkt. Bij de jeugdtrends werkt Kerkpunt samen met CGJO, HGJB en Missie Nederland. Rondom andere initiatieven ook met een of meerdere van deze organisaties.
- Met de TUKampen en Víaa vond afstemming plaats over onderwerpen en onderzoekstrajecten. Dat is standaard onderdeel van het werk van Kerkpunt. Daarnaast zijn gastcolleges gegeven op gebied diaconie en liturgie (TU) en geloofsoopvoeding (Víaa).
- Er is een goede samenwerking met de redacties van *Onderweg* en *Dienst*.

3. ORGANISATIE EN FINANCIËN

Zoals hierboven deels tussen de regels door blijkt, is er op gebied van organisatie veel werk verzet. Ondanks dat kon het echte werk gewoon doorgaan.

3.1. Bestuur

Per 1 januari bestond het bestuur uit de volgende personen:

- Pim Boven (voorzitter, voormalig PC)
- Marnix Assink (secretaris, voormalig DS)
- Gert Kers (bestuurslid financiën, voormalig NGT)
- Albert Balk (voormalig NGT)
- Co Beukema (voormalig DS)
- Annelies Haveman (afgetreden zomer 2021)
- Johan Lammers
- Marjon Welmers (voormalig PC)

Gekozen is voor een mix van bestuursleden uit de bestaande organisaties en een aantal nieuwe. In 2022 zal volgens een rooster van aftreden een tweetal bestuursleden aftreden. Eind 2021 is begonnen met het werven van twee nieuwe bestuursleden.

Het bestuur vergaderde vijf keer.

3.2. Personeel

Het personeel van Kerkpunt in 2021:

- Jannet de Jong (gemeenteadviseur, vertrokken per 1 juni, andere baan)
- Petra Kiks (jeugdwerkadviseur)
- Jan Kuiper (adviseur, vertrokken per 1 juli, pensioen)
- Melanie Medendorp (communicatie)
- Anko Oussouren (jeugdwerkadviseur)
- Ingrid Plantinga (adviseur geloofsopvoeding/geloofsleren)
- Derk Jan Poel (adviseur diaconie en integral mission)
- Hetty Pullen (adviseur/trainer, vertrokken per 1 september)
- Klaas Quist (gemeenteadviseur)
- Paul Smit (jeugdwerkadviseur)
- Cors Visser (directeur)
- Peter Wierenga (adviseur missie, vertrokken per 1 juni, andere baan)

Een aantal mensen had al voor de totstandkoming van Kerkpunt aangegeven te willen stoppen. Vanwege corona zijn niet alle vacatures meteen opgevuld. Eind 2021 is gezocht naar drie nieuwe personen en die zijn gevonden. Per 1 januari 2022 zijn Pieter Messelink (adviseur missie), Christien de Ruyter (jeugdwerkadviseur) en Willem Smouter (gemeenteadviseur) bij Kerkpunt gestart. Eind 2021 bleek Paul Smit vanwege een ernstige ziekte niet meer in staat te zijn te werken.

Met het team is gewerkt aan teambuilding, inhoudelijke verkenning en het versterken van elkaars rol en expertise. Zo zijn er maandelijkse teammeetings en gaan medewerkers er geregeld met twee personen naar een gemeente om bij elkaar mee te kijken en van elkaar te leren. Uit het medewerkerstevredenheidsonderzoek eind 2021 bleek dat de medewerkers tevreden tot zeer tevreden waren over de organisatie, de werksfeer en de collegialiteit.

3.3. Financiën

Kerkpunt is dankzij goed financieel beheer van de drie voorgaande organisaties een financieel gezonde organisatie.

Voor een overzicht van de financiën zie de volgende pagina.

De fusie, maar vooral corona had grote impact op de financiële resultaten voor 2021. De inkomsten uit advisering en begeleiding werden voorzichtig begroot omdat de verwachting was dat veel minder kerken een beroep zouden doen op Kerkpunt. Dat viel uiteindelijk mee. Daarnaast waren er voor de totstandkoming van Kerkpunt al een aantal vacatures en vertrokken in de loop van 2021 twee collega's. Die vacatures werden vanwege corona-onzekerheid in 2021 nog niet ingevuld, maar wel begin 2022.

Voor 2022 resulteert dat in hogere uitgaven, met name vanwege personeelskosten, vervulling vacatures. Op deze manier kan Kerkpunt beter langszij komen voor de vragen vanuit de kerken. De opdracht van GS/LV om in te lopen op het eigen vermogen van de organisatie is dus in 2021 niet gelukt. Vanaf 2022 is dat wel degelijk het geval, waarbij zoals nu begroot bijna € 30.000 wordt ingeteerd op het eigen vermogen.

Staat van baten en lasten 2021

	Begroting 2022	Werkelijk 2021		Begroting 2021	
Baten	€	€		€	
Quota	627.400	598.179	87%	601.000	92%
Giften/bijdragen	0	1.787	0%	0	0%
Opbrengsten advisering/deelnemersgelden	111.600	83.819	12%	53.400	8%
TOTAAL BESCHIKBAAR VOOR DOELSTELLING	739.000	683.785	100%	654.400	100%
Lasten					
Personeelskosten	576.800	461.120	67%	575.093	88%
Overige personeelskosten	109.200	52.977	8%	47.887	7%
Totaal personeelskosten	686.000	514.097	75%	622.980	95%
Bestuurs-/accountantskosten	7.500	10.561	2%	10.000	2%
Kantoor-/algemene kosten	34.100	20.506	3%	30.820	5%
Huisvestingskosten	15.000	9.492	1%	9.600	1%
PR-/informatiekosten/website	15.000	24.163	4%	22.500	3%
Overige directe lasten advieswerk	5.500	5.238	1%	3.500	1%
Bijdragen/contributies organisaties	3.500	2.092	0%	0	0%
TOTAAL BESTEED AAN DOELSTELLING	766.600	586.149	84%	699.400	107%
Financieel resultaat					
Rentebaten	-200	-173		0	
Rentelasten	-800	-862		0	
	-1.000	-1.035	0%	0	0%
Overschot/tekort	-28.600	96.601	14%	-45.000	-7%
Resultaatbestemming					
Bestemmingsfonds project NGT	0	-15.000		-15.000	
Naar algemene reserve	-28.600	111.601		-30.000	
	-28.600	96.601		-45.000	

4. CONCLUSIES

De conclusie is dat eind 2021 dat de fusie goed gelukt, Kerkpunt wat betreft organisatie, financiën en inhoud stevig staat, samenwerkingen in gang zijn gezet en we met vreugde en in afhankelijk van God willen werken aan onze missie: lokale kerken inspireren, adviseren en begeleiden om voorproefjes van het Koninkrijk van God te zijn.

5. BIJLAGE 1: BESLUITEN EN HUIDIGE STATUS

Besluiten	Status
<p>Besluit 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. over te gaan tot de oprichting van een toerustingscentrum Gereformeerde Kerken (TC) als rechtsopvolger van het Praktijkcentrum, de Nederlands Gereformeerde Toerusting en het Diaconaal Steunpunt, en als gezamenlijke instelling van beide kerkverbanden, in overeenstemming met art. E68 van de kerkorde van de GKv en in artikel 31.4 van het Akkoord voor Kerkelijk Samenleven van de NGK b. voor dit toerustingscentrum de rechtsvorm te kiezen van een gezamenlijk zelfstandig onderdeel van de Gereformeerde Kerken (vrijgemaakt) en de Nederlands Gereformeerde Kerken, zoals voorzien in art. 2:2 van het Burgerlijk Wetboek; c. het statuut van deze instelling vast te stellen, zoals bijgevoegd in bijlage 4-2. 	<p>Uitgevoerd</p> <p>Uitgevoerd</p> <p>Uitgevoerd</p>
<p>Besluit 2: een commissie te benoemen als bestuur: de commissie toerustingscentrum (CTC) met als taken:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. te fungeren als bestuur van het toerustingscentrum, overeenkomstig het statuut; b. een directeur te benoemen die belast wordt met de dagelijkse leiding van de instelling; voor het einde van 2021 het nieuwe toerustingscentrum operationeel te hebben, waar tenminste een gezamenlijke huisvesting, een operationele frontoffice voor de kerken en een ondersteunende backoffice voor de dienstverlening onderdeel van zijn; d. een beleidsplan met bijbehorende begroting voor de periode 2021-2023 te maken; e. jaarlijks met deputaten financiën en beheer van de GKv en de Financiële Commissie van de NGK in het voorjaar de rekening en in het najaar de begroting voor het volgende jaar te bespreken; f. met de Commissie Steunbehoevende Kerken en Missionaire Initiatieven (CSKMI) en de Verre Naasten (DVN) in gesprek te gaan om te onderzoeken hoe de kwaliteit en efficiëntie van de ondersteuningstaak voor missionaire initiatieven geborgd en verder geïntegreerd kan worden; g. bij de Theologische Universiteit te blijven pleiten voor de essentiële plaats van diaconaal/missionair kerk-zijn in het curriculum voor de opleiding van predikanten; h. te onderzoeken of vormen van samenwerking, dan wel integratie, met aanverwante commissies mogelijk zijn. 	<p>Uitgevoerd (voor samenstelling zie boven)</p> <p>Uitgevoerd</p> <p>Uitgevoerd</p> <p>Uitgevoerd (zie bijlage)</p> <p>Uitgevoerd</p> <p>Uitgevoerd (zie 2.3)</p> <p>Uitgevoerd (zie 2.3)</p> <p>Uitgevoerd (zie 2.3)</p>

<p>Besluit 3: de commissie toerustingscentrum opdracht te geven dit statuut notarieel vast te laten leggen.</p>	<p>Uitgevoerd (statuten)</p>
<p>Besluit 5¹:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. gelijktijdig met de oprichting van het TC over te gaan tot opheffing van het Diaconaal en Missionair Steunpunt; b. daartoe het deputaatschap diaconale zaken opdracht te geven de stichting Diaconaal Steunpunt op te heffen, alle eigendommen, rechten en plichten te doen overgaan op het TC, de financiële verantwoording te doen en over deze aspecten te rapporteren aan deze synode en landelijke vergadering. 	<p>Uitgevoerd</p> <p>Uitgevoerd</p>
<p>Besluit 6:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. gelijktijdig met de oprichting van het TC, in overeenstemming met artikel 10 van het Reglement Praktijkcentrum en met instemming van de Theologische Universiteit en de Hogeschool Viaa over te gaan tot ontbinding van het Praktijkcentrum; b. daartoe het bestuur van het Praktijkcentrum opdracht te geven alle eigendommen, rechten en plichten te doen overgaan op het TC, de financiële verantwoording te doen en over deze aspecten te rapporteren aan deze synode. 	<p>Uitgevoerd</p> <p>Uitgevoerd</p>

¹ Besluit 4 is geen opdracht aan Kerkpunt maar aan de Werkgroep Integratie, vandaar dat de nummering niet lijkt te kloppen.